

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України

29 березня 2012 року № 384

(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України

від 05 червня 2013 року № 683)

Форма № Н - 3.04

Національний технічний університет

“Харківський політехнічний інститут”

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри фінансів

Міщенко В.А.

“ _____ ” _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємництва

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **6.030601 Менеджмент**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет **Бізнесу та фінансів**

(назва інституту, факультету, відділення)

2014 – 2015 навчальний рік

Робоча програма Економіка підприємництва для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за напрямом підготовки 6.030601 Менеджмент

Розробники: професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і фінансів, к.ек.н. Власова Н.О.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності і фінансів

Протокол від «30» серпня 2014 року №1

Завідувач кафедри фінансів

_____ Міщенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>0306 Менеджмент і адміністрування</u> (шифр і назва)	за вибором	
	Напрямок підготовки <u>6.030601 Менеджмент</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): - _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Курсова робота_ назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,0 самостійної роботи студента – 6,25	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		48 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		100 год.	170 год.
		Індивідуальні завдання: (курсова робота) 36 год.	
		Вид контролю: диференційний залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,8

для заочної форми навчання – 0,06

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємництва» є формування у студентів сучасного економічного мислення і спеціальних знань про базові поняття щодо здійснення підприємницької діяльності в сучасних умовах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємництва» є розуміння сутності, принципів, форм та видів підприємницької діяльності; усвідомлення передумов та організаційно-правових основ підприємницької діяльності на Україні; оволодіння методами, організаційно-економічними механізмами та інструментами здійснення підприємницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: сутнісні характеристики та особливості підприємницької діяльності як форми господарювання; економічні та організаційно-правові передумови здійснення підприємницької діяльності на Україні; особливості окремих форм та видів підприємницької діяльності на Україні; основні економічні механізми та методи здійснення підприємницької діяльності.

вміти: орієнтуватися в нормативно-правовій базі з підприємницької діяльності на Україні; обґрунтовувати вибір виду та форми підприємницької діяльності; визначати галузь, цілі й завдання діяльності суб'єкту підприємництва; розраховувати загальні показники ефективності діяльності та використання окремих ресурсів; проводити економічний аналіз основних напрямів діяльності; розробляти основні розділи бізнес-планів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економічна природа, зовнішні умови, основні моделі та ресурсне забезпечення підприємницької діяльності

ВСТУП. Предмет, мета та завдання курсу «Економіка підприємництва»

ТЕМА 1. Економічна природа підприємництва

1.1. Підприємництво як соціально-особистісна, організаційно-управлінська та економічна діяльність.

1.2. Природа підприємницького доходу та ризик як ключовий аспект підприємництва.

1.3. Інноваційність підприємницької діяльності.

ТЕМА 2. Суб'єкти підприємництва як економічні системи

2.1. Зовнішнє середовище функціонування суб'єктів підприємницької діяльності.

2.2. Ринкові механізми регулювання.

2.3. Державне регулювання підприємницької діяльності.

2.4. Внутрішнє середовище суб'єктів підприємництва.

2.5. Підприємницький тип відтворення.

ТЕМА 3. Види та форми підприємницької діяльності

3.1. Види підприємницької діяльності.

3.2. Організаційно-правові форми підприємництва.

3.3. Організаційно-економічні форми підприємництва.

3.4. Особливості малого бізнесу.

3.5. Підприємства як форма підприємницької діяльності.

3.6. Мережеві форми організації підприємництва.

ТЕМА 4. Створення та організація діяльності суб'єктів підприємництва

4.1. Реєстрація та ліцензування підприємницької діяльності.

4.2. Організація діяльності суб'єктів підприємництва.

4.3. Організаційна структура.

ТЕМА 5. Ресурси підприємницької діяльності

5.1. Необоротні активи та джерела їх формування.

5.2. Оборотні активи та джерела їх формування.

5.3. Трудові ресурси суб'єктів підприємництва.

5.4. Ефективність залучення та використання ресурсів.

ТЕМА 6. Результати підприємницької діяльності

6.1. Виробництво та реалізація продукції, товарів й послуг.

6.2. Доходи та витрати суб'єктів підприємництва.

6.3. Прибуток та рентабельність підприємницької діяльності.

6.4. Фактори, що визначають результати підприємницької діяльності.

Змістовий модуль 2. Функціональне забезпечення (організація, планування) та ефективність підприємницької діяльності

ТЕМА 7. Підприємництво як процес

7.1. Стадії підприємницького процесу.

7.2. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкту підприємництва.

7.3. Визначення підприємницької ідеї та цілей діяльності суб'єкту підприємництва.

ТЕМА 8. Бізнес-планування – інструмент підприємництва

8.1. Состав та цінність бізнес-плану.

8.2. Інформаційне забезпечення обґрунтування бізнес-плану.

8.3. Розробка бізнес-плану.

8.4. Реалізація бізнес-плану.

ТЕМА 9. Інвестиції як джерело розвитку суб'єктів підприємницької діяльності

9.1. Розвиток як об'єктивна умова довгострокового існування суб'єктів підприємництва: напрями та фактори.

9.2. Джерела розвитку. Інвестиції: сутність, види та ефективність.

9.3. Інноваційний розвиток суб'єктів підприємництва: сутність та основні напрями.

ТЕМА 10. Ризики підприємницької діяльності та засоби їх зменшення

10.1. Поняття та класифікація економічних ризиків.

10.2. Фактори ризику.

10.3. Страхування та основні засоби зменшення ризиків.

ТЕМА 11. Процедура банкрутства суб'єктів підприємництва

11.1. Чинники банкрутства.

11.2. Процедура банкрутства.

11.3. Зовнішнє управління та санація.

11.4. Примусова та добровільна ліквідація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Економічна природа, зовнішні умови, основні моделі та ресурсне забезпечення підприємницької діяльності												
Тема 1. Економічна природа підприємництва	11	2	2		3	4	13				3	10
Тема 2. Суб'єкти підприємництва як економічні системи	14	3	2		3	6	13				3	10
Тема 3. Види та форми підприємницької діяльності	13	2	2		3	6	13				3	10
Тема 4. Створення та організація діяльності суб'єктів підприємництва	12	3	2		3	4	14	1			3	10
Тема 5. Ресурси підприємницької діяльності	18	3	6		3	6	17	1	1		3	12
Тема 6. Результати підприємницької діяльності	20	3	8		3	6	20	1	1		3	15
Модульна контрольна робота №1	2		2									
Разом за змістовим модулем 1	90	16	24	-	18	32	90	3	2	-	18	67
Змістовий модуль 2. Функціональне забезпечення (організація, планування) та ефективність підприємницької діяльності												
Тема 7. Підприємництво як процес	17	2	2		3	6	17				3	12
Тема 8. Бізнес-планування – інструмент підприємництва	12	6	6		4	8	12	1	1		4	16
Тема 9. Інвестиції як джерело розвитку суб'єктів підприємницької діяльності	13	4	6		4	6	13	1	1		4	14

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
<i>I</i>		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 10. Ризики підприємницької діяльності та засоби їх зменшення	12	2	4		4	6	13	1			4	13
Тема 11. Процедура банкрутства суб'єктів підприємництва	16	2	4		3	6	17				3	12
Модульна контрольна робота №2	2		2									
Разом за змістовим модулем 2	90	16	24	-	18	32	90	3	2	-	18	67
Усього годин	180	32	48	-	36	64	144	6	4	-	36	134
Модуль 2												
Курсова робота	36	-	-	-	36	-	36	-	-	-	36	-
Усього годин	180	32	48	-	36	64	180	6	4	-	36	134

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна природа підприємництва	2
2	Тема 2. Суб'єкти підприємництва як економічні системи	2
3	Тема 3. Види та форми підприємницької діяльності	2
4	Тема 4. Створення та організація діяльності суб'єктів підприємництва	2
5	Тема 7. Підприємництво як процес	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 5. Ресурси підприємницької діяльності	6
2.	Тема 6. Результати підприємницької діяльності	8
3.	Модульна контрольна робота № 1	2
4.	Тема 8. Бізнес-планування – інструмент підприємництва	6
5.	Тема 9. Інвестиції як джерело розвитку суб'єктів підприємницької діяльності	6
6.	Тема 10. Ризики підприємницької діяльності та засоби їх зменшення	4
7.	Тема 11. Процедура банкрутства суб'єктів підприємництва	4
8.	Модульна контрольна робота № 2	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Економічна природа підприємництва	4
2.	Тема 2. Суб'єкти підприємництва як економічні системи	6
3.	Тема 3. Види та форми підприємницької діяльності	6
4.	Тема 4. Створення та організація діяльності суб'єктів підприємництва	4
5.	Тема 5. Ресурси підприємницької діяльності	6
6.	Тема 6. Результати підприємницької діяльності	6
7.	Тема 7. Підприємництво як процес	6
8.	Тема 8. Бізнес-планування – інструмент підприємництва	8
9.	Тема 9. Інвестиції як джерело розвитку суб'єктів підприємницької діяльності	6
10.	Тема 10. Ризики підприємницької діяльності та засоби їх зменшення	6
11	Тема 11. Процедура банкрутства суб'єктів підприємництва	6
	Разом	64

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з «Економіки підприємництва» передбачає виконання курсової роботи за завданнями, що передбачені у відповідних методичних рекомендаціях.

10. Методи навчання

- 1) Лекція;
- 2) Пояснення;
- 3) Дискусія;
- 4) Самостійна робота з літературою;
- 5) Самостійне спостереження;
- 6) Вправи;
- 6) Ситуаційні та практичні завдання;
- 7) Полімодальні методи навчання.

11. Методи контролю

- 1) Поточні тематичні тестування;
- 2) Поточні тематичні письмові самостійні роботи;
- 3) Підсумкові контрольні роботи;
- 4) Усне опитування;
- 5) Усні доповіді;
- 6) Перевірка домашніх завдань.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	100
7	7	8	8	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

Виконання курсової роботи

Теоретична частина	Практична частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для курсової роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни;
2. Робоча програма дисципліни;
3. Плани семінарських занять;
4. Плани практичних занять;
5. Наочні навчальні посібники (схеми, діаграми, слайди тощо);
6. Завдання та методичні вказівки до практичних занять;
7. Завдання та методичні вказівки до виконання курсової роботи;
8. Завдання та методичні вказівки до самостійної роботи.

14. Рекомендована література

Базова

1. Господарський Кодекс України от 16.01.2003, № 436-IV : Редакція від 19.01.2012. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
2. Законодавча база України про підприємництво. Офіційний сайт Держком-підприємництва. – Режим даступу : <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish>
3. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) ДК 009:2005, ДК 009:2010. – Режим доступу : <http://search.ligazakon.ua>
4. Класифікатор організаційно-правових форм господарювання ДК 002:2004. - Режим доступу : <http://search.ligazakon.ua>
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 03.02.2013... [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-VI>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show755-15>
7. Про інвестиційну діяльність (із змінами) : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (Редакція станом на 06.12.2012. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 31.01.2012. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/1_doc2nsf/link1/JF73M001.html
9. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення бізнес-плану підприємств : Наказ Міністерства економіки від 06.09.2006 № 290. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id
10. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 368 с.

Допоміжна

1. Економіка виробничого підприємництва : навч. посібник / Й. М. Петрович [й ін.] ; ред. Й. М. Петрович. - 3-тє вид., вип. - Київ : Знання, 2002. - 405 с.
2. Основи економічної теорії [Текст] : підручник : у 2 кн. Кн. 2 : Підприємництво, маркетинг, менеджмент. Відтворення в національному та світовому господарстві / Ю. В. Ніколенко [и др.]. - Київ : Либідь, 1994. - 272 с. :
3. Покропивний С. Ф. Підприємництво : стратегія, організація, ефективність [Текст] : навч. посібник / С. Ф. Покропивний, В. М. Колот ; Київський нац. екон. ун-т. - Київ : КНЕУ, 1998. - 350 с
4. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності [Текст] : посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чеботар ; ред. С. В. Мочерний. - Київ : Академія, 2001. - 279 с.
5. Економіка підприємства [Текст] : навч. посібник / ред. А. В. Шегда. - Київ : Знання, 2005. - 431 с.

6. Примаєк, Т. О. Економіка підприємства [Текст] : навч. посібник / Т. О. Примаєк. - 5-те вид., стер. - К. : Вікар, 2008. - 220 с.
7. Предпринимательство [Текст] / М. Г. Лапуста [и др.] ; Гос. ун-т управления. - М. : ИНФРА-М, 2002. - 448 с.
8. Предпринимательство [Текст] : учебник / А. И. Муравьев, А. М. Игнатьев, А. Б. Крутик ; Санкт-Петербургский гос. ун-т экон. и торговли. - Санкт-Петербург : Лань, 2001. - 696 с
9. Предпринимательство [Текст] = Entrepreneurship : учебник / ред.: В. Я. Горфинкель, Г. Б. Поляк, В. А. Швандар. - 3-е изд., перераб. и доп. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. - 582 с

15. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua. Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.ukrpravo.com – Законодавство України.
3. www.gdo.kiev.ua – «Офіційний вісник України».
4. www.pp.com.ua – «Приватне підприємництво».
5. www.business.kiev.ua – Українська газета «Бізнес».
6. www.economics.com.ua – економічна бібліотека.
7. www.dkrp.gov.ua – Держкомпідприємництва.
8. www.ukrstat.gov.ua – Держкомстат України.